

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/19/2016
Identifikačné číslo spisu:	1107221461
Dátum vydania rozhodnutia:	08.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1107221461.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: M. B., G. XXXXX/XXB, Z., IČO: 33 841 802, zast. advokátkou JUDr. Zuzanou Nespalovou, Saratovská 6/D, Bratislava, proti žalovanému: J. B. U., Y. 4, Z., IČO: 11 893 478, zast. JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, Vajnorská 55, Bratislava, o zaplatenie 9.950,62 EUR s prísl., vedenom Okresným súdom Bratislava I pod č.k. 29Cb/87/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. septembra 2015 č.k. 3Cob/67/2015 - 226 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 29Cb/87/2007 - 201 zo dňa 27.10.2014 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 9.950,62 EUR spolu s úrokom z omeškania zo žalovanej istiny vo výške 14,75% ročne od 7.4.2007 do 31.12.2007, vo výške 14,25% ročne od 1.1.2008 do 31.12.2008, vo výške 12,50% ročne od 1.1.2009 do 30.6.2009, vo výške 11% ročne od 1.7.2009 do 31.12.2010, vo výške 11,25% ročne od 1.1.2011 do 31.12.2011, vo výške 11% ročne od 1.1.2012 do 31.12.2012, vo výške 10,75% ročne od 1.1.2013 do 30.6.2013, vo výške 10,50% ročne od 1.7.2013 do 31.12.2013, vo výške 10,15% ročne od 1.1.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh je dôvodný. Žalovaný na základe objednávky žalobcu vykonal generálnu opravu motora osobného motorového vozidla Mercedes Benz 3Cob/67/2015 412 D patriaceho žalobcovi, za čo mu tento zaplatil sumu 122.586,70 Sk. Dňa 11.7.2005 počas jazdy opravovaného vozidla došlo k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej sa stal motor nepoužiteľným. Žalobca žiadal žalovaného o vykonanie opravy s tým, že porucha bola spôsobená predchádzajúcou opravou, čo však žalovaný odmietal. Žalobca v konaní predložil posudok znaleckej organizácie SLOVDEKRA s. r. o., ktorý ako príčinu poškodenia motora určil nekvalitne vykonanú opravu motorového vozidla Mercedes. Žalobca si opravu motora obstaral na vlastné náklady v celkovej výške 415.391,60 Sk (13.788.48 eur). Žalovaný v konaní predložil posudok znalca Ing. Kováča z ktorého

vyplýva, že technický stav motora po oprave bol primeraný rozsahu vykonanej opravy a technickou príčinou poškodenia motora bola prevádzka motora za jeho zvýšenej teploty, čo viedlo k zadretiu piestov prvého až piateho valca a k zadretiu piestu tretieho valca, čo malo za následok roztrhnutie jeho ojnice s následným odtrhnutím skrutiek piateho ložiska kľukového hriadeľa a prerazením bloku motora olejovej vane. Podľa znalca nebola technickou príčinou poruchy nekvalitná oprava motora, ale nedbalosť resp. neznalosť vodiča vozidla. Znalec zároveň určil náklady na opravu motora po jeho poškodení vo výške 299.772,50 Sk (9.950.62 eur). Následne súd ustanovil pre posúdenie otázky príčiny poškodenia motora po oprave znalca Ing. Borloka (znalecký posudok č. 6/2013), ktorý jednoznačne určil ako príčinu poškodenia motora vozidla žalobcu nadmerné pritiahnutie skrutiek valca motora, čo malo za následok jeho poškodenie.

Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd rozsudkom zo dňa 9. septembra 2015 č.k. 3Cob/67/2015 - 226 podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Poukázal na odôvodnenie a závery uvedené v prvostupňovom rozhodnutí a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uviedol, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Žalovaný v rámci odvolacieho konania neuviedol žiadne nové skutočnosti a dôkazy v zmysle § 205a O.s.p., s ktorými by sa prvostupňový súd riadne nevysporiadal. Na základe vykonaného dokazovania bol správne určený dôvod vzniku poruchy na vozidle v súlade s výsledkom znaleckého dokazovania - zadretie piestov vo valcoch, k pretrhnutiu ojnice a odtrhnutiu hlavného ložiska kľukového hriadeľa a tým k mimoriadnemu namáhaniu skrutiek upevňujúcich ložiská kľukového hriadeľa na ťah, ktoré boli utiahnuté nadmerným uťahovacím momentom. Súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil porušenie povinnosti žalovaného vykonať generálnu opravu s odbornou starostlivosťou a príčinnú súvislosť so vznikom škody.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pričom v obsahu samotného dovolania ďalej uvádzal argumenty k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci. Poukázal na priebeh konania na prvostupňovom a odvolacom súde a vyjadril sa k jednotlivým vykonaným dôkazom. Za nesprávne považoval vykonané znalecké dokazovanie a to, že súd nevykonal ďalšie, kontrolné znalecké dokazovanie. Súd podľa dovolateľa neprávne právne posúdili vec, ak mali za preukázané splnenie predpokladov zodpovednosti za škodu na strane žalovaného v zmysle Obchodného zákonníka a takéto konštatovanie nemá jednoznačnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odňatie možnosti konať pred súdom vidí dovolateľ v tom, že okrem nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd a súd prvého stupňa v odôvodnení svojich rozhodnutí neuviedli, aké skutočnosti považovali za preukázané, ktoré za preukázané nepovažovali, z ktorých dôkazov vychádzali a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili, a ich rozhodnutia sú tak nepreskúmateľné. Žiadal zrušiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.09.2015, sp. zn. 3Cob/67/2015 - 226 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 29Cb/87/2007 - 201 zo dňa 27.10.2014 v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa žalobca nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V predmetnej veci rozhodol súd prvého stupňa tak, že žalobe sčasti vyhovel a odvolací súd na základe odvolania žalobcu i žalovaného rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach ako vecne správny potvrdil.

Dovolací súd najskôr skúmal, či sú splnené zákonné podmienky stanovené Občianskym súdnym

poriadkom osobitne pre prípad, že dovolanie smeruje proti napadnutému rozsudku. Z ust. § 238 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnutý zmeňujúci rozsudok. Rozhodnutie odvolacieho súdu v prejednávanej veci je rozhodnutím potvrdzujúcim.

Podľa ustanovenia § 238 ods. 3 písm. a) O.s.p. dovolanie možno podať proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vtedy, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu. Pretože odvolací súd prípustnosť dovolania svojím výrokom nezaložil, je nepochybné, že o tento prípad v prejednávanej veci nejde.

Dovolanie žalobcu by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobca existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že tvrdil existenciu vady podľa § 237 O. s. p. písm. f/ O. s. p., a to odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu, že súd nesprávne vec právne posúdil a v konaní došlo k inej vade.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou, či žalobcovi bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priechiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O. s. p.). Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O. s. p.).

Právo účastníka vyjadriť sa k vykonanému dôkazu sa v konaní realizuje tak, že predseda senátu spravidla bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní účastníkovi, aby sa k nemu vyjadril a aby uviedol všetko, čo pri hodnotení tohto dôkazu považuje za významné. Tomuto procesnému oprávneniu účastníka konania korešponduje povinnosť súdu vytvoriť účastníkovi procesnú možnosť vyjadriť sa k vykonanému dôkazu. Procesná možnosť dôkazy navrhovať a vyjadriť sa k vykonanému dôkazu bola účastníkom vytvorená a v konaní boli ich záujmy riadne zohľadnené.

Podľa ust. § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako

navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Dovolací súd zdôrazňuje, že výsledok hodnotenia dôkazov prvostupňovým aj odvolacím súdom zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 132 O. s. p. Nezodpovedal by im vtedy, ak by súd zobral do úvahy skutočnosť, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli ani inak nevyšli najavo v konaní, ak by súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosť, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, ak v hodnotení dôkazov by bol logický rozpor, alebo ak by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 122 až § 135 O. s. p.. O takýto prípad v prejednávanej veci sa však nejedná.

Po preskúmaní veci z hľadiska, či konanie odvolacieho súdu je reálne postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O. s. p., dovolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa aj odvolací súd postupovali procesne správne, vykonávané dokazovanie bolo dôsledkom návrhov účastníkov konania a pokiaľ súd nevykonával ďalšie dokazovanie, bolo to výlučne na jeho úvahe s ohľadom na závery, ktoré z už vykonaného dokazovania postačovali pre rozhodnutie vo veci samej.

Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy rozhodli bez úplných skutkových podkladov, prípadne že zistené skutočnosť nesprávne vyhodnotili alebo že dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a tieto po právnej stránke nesprávne posúdili, ide o námietky, ktoré ani v prípade, že by boli opodstatnené (dovolací súd sa ich dôvodnosťou nezaoberal) by nenasvedčovali o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 O. s. p. zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Osobitne k námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia (viď R 54/2012)).

V súvislosti s dovolateľom tvrdenou nepreskúmateľnosťou rozhodnutia vedúcou k založeniu zmätočnosti rozhodnutia dovolací súd poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.12.2015 č. 2/2016 (publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2016), od ktorého nemá konajúci senát v preskúmvanej veci dôvod odkloniť sa. Podľa stanoviska nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

Dovolanie treba považovať za výnimočný a skutočne mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom nie je napravovať čiastkové nedostatky jednotlivých postupov (parciálnych rozhodnutí vydávaných postupne v priebehu konania) súdov v štádiách predchádzajúcich konečnému rozhodnutiu. Ak dovolanie nemá byť „skrytým odvolaním“, môže byť v praxi využívané iba na nápravu zásadných nereparovateľných (nezvratných) procesných pochybení v občianskom súdnom konaní ako celku, prípadne - avšak striktné len vo vymedzenom rámci - tiež k náprave hmotnoprávných pochybení súdov. Potvrdzujú to aj právne závery ústavného súdu vyjadrené vo viacerých jeho rozhodnutiach, v zmysle ktorých základné právo na súdnu ochranu treba vnímať „ako výsledkové“, t.j. právo, ktorému musí zodpovedať proces ako celok, teda nie čiastkové rozhodnutia predchádzajúce konečnému rozhodnutiu (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia má z hľadiska prípustnosti dovolania právne následky vysvetlené

najvyšším súdom už v judikáte R 111/1998. Účelom vyššie citovaného stanoviska je nielen zjednotiť rozhodovanie občianskoprávných senátov najvyššieho súdu, ale aj zabrániť tomu, aby zo strany účastníkov konania (ich právnych zástupcov) nedochádzalo k zneužívaniu inštitútu dovolania na účely, ktoré nezodpovedajú zákonu, a aby už najvyšší súd v budúcnosti nebol účastníkmi občianskeho súdneho konania považovaný za akúsi tretiu inštanciu, ale za právne a fakticky mimoriadny opravný súd tak, ako to napokon vyplýva z ustanovenia § 236 O. s. p..

Samotné stanovisko pripúšťa, že celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. V súlade s právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach ESLP môže však o takýto výnimočný prípad ísť len vtedy, keď nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia vykazuje znaky (až) vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ alebo vady „zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. Len v takomto výnimočnom prípade môže uvedená okolnosť zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo len takto charakterizovaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia môže intenzitou svojich právnych dôsledkov prekročiť rámec tzv. inej vady, v tomto ustanovení Občianskeho súdneho poriadku neuvedenej.

V prejednávanej veci, kedy sa súdy nižších stupňov vo svojich rozhodnutiach vyjadrili k dokazovaniu vykonanému za účelom osvetlenia skutkových okolností prejednávanej veci, z vykonaného dokazovania vyvodili príslušné závery, tieto aj právne ustálili a dostatočne odôvodnili, nemožno hovoriť o excese z povinnosti odôvodniť dostatočne svoje rozhodnutie za účelom založenia prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. .

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní nebol žalovaný procesne úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.), ktorý však nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania a dovolací súd mu ju tak nepriznal.

Senát najvyššieho súdu rozhodol v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.